

Mindre meddelelse

To Fiskeørnehunner i samme rede i Vestjylland

Besøger man en fiskeørnerede i yngletiden, ses normalt kun én fugl på reden – nemlig hunnen. Hannen kan dog stå på reden sammen med hunnen i kort tid. Min opmærksomhed var derfor vakt, da jeg den 28. maj 2017 i Klosterheden i Vestjylland så to Fiskeørne *Pandion haliaetus* på samme rede. Begge havde bredt brystbånd, som hunner normalt har. Den ene lå og rugede, mens den anden stod ved siden af.

Lidt senere kom en tredje Fiskeørn flyvende og satte sig i toppen af en udgået gran lidt øst for reden. Den var meget lys og var en han. Her blev den siddende i over en halv time.

Efter 20 minutter skiftede hunnerne. Den rugende Fiskeørn rejste sig, mens den anden lagde sig i stedet. Den lå noget uroligt, hvilket kunne tyde på unger i reden. Efter et stykke tid lagde den første Fiskeørn sig ved siden af den rugende Fiskeørn, og begge så nu ud til at ruge side om side.

Efter endnu ca. 20 minutter rejste den ene hun sig op. Hannen sad stadig i sit træ og ordnede fjerdragten. Lidt senere kaldte den ene af hunnerne, og hannen fløj hen over reden og forsvandt kort tid ud af syne, inden den kom tilbage og landede med en ca. 1 m lang gren til reden. Her begyndte han at flytte på grene i reden, alt imens begge hunner også var på reden.

Næste dag så jeg stort set det samme billede. Begge hunner var på reden, da jeg ankom. Den ene rugede, mens den anden stod ved siden af. Senere fløj den ene hun op på toppen af en knækket stamme lige vest for reden. Efter en time fløj hun ud og brækkede en gren af, som hun kom tilbage til reden med. Efter at den var lagt på plads, overtog hun rugningen, mens den afløste hun fløj en tur østpå for at sende en lang hvid stråle til jorden, inden hun vendte tilbage til reden. Hannen, som havde siddet lidt vest for reden, fløj nu efter fisk, som han kom tilbage med efter et kvarter.

Begge Fiskeørne-hunner ligger side om side i reden, mens hannen sidder i toppen af den højre af de to knækkede træstammer til venstre. Foto: Keld Christensen.

Den stående Fiskeørn fik fisken og begyndte at spise, mens hannen straks fløj tilbage til sit siddetræ. Hun spiste selv hele fisken, og efter 25 minutter kom hannen og hentede resterne, som kun var halen. Den rugende hun og ungen/ungerne fik ingenting.

En uge efter observerede jeg, at den ene hun stod og fodrede den anden hun på reden og måske samtidig en unge i reden. Men stadig afløste de hinanden på reden og kom også med grene til reden, som byggedes ud.

Den 15. juni sås en stor unge på reden – ca. 3-4 uger gammel. Begge hunner madede ungen, men den ene hun blev også stadig madet af den anden ind imellem. Kunne det være en unge fra et tidligere år, der hjalp til i reden?

Helt frem til den 9. juli blev begge hunner set ved reden. Ungen fløj af reden den 13. juli, og den 28. juli havde Fiskeørnene helt forladt området ved reden.

Der er i litteraturen kun få omtaler af dette fænomen – polygyni – hvor en Fiskeørnehan har to hunner på samme rede. Cramp & Simmons (1979) angiver ét tilfælde ud af 106 redefund i Skotland i perioden 1954 til 1976. Der er også på forskellige hjemmesider fra reserver i Skotland rapporteret flere tilfælde. Barry & Henny (1995) beskriver polygyni blandt Fiskeørne i USA, men her havde alle hunner (fire tilfælde) egne reder, og de

forklarer fænomenet med et overskud af hunner i bestanden.

Summary

Two female Ospreys *Pandion haliaetus* at one nest in Western Jutland, Denmark

Polygyny, where one male has several females, is uncommon in the Osprey (Cramp & Simmons 1979, Barry & Henny 1995). Therefore it was interesting to observe two females at the same Osprey nest in Klosterheden, Western Jutland, during the breeding season of 2017. The two females shared incubation, brooding and feeding of the single chick that they succeeded in raising. Additionally, the females were also seen feeding each other during the breeding season. The females were first observed together at the nest on 28 May, and the chick was seen for the first time on 15 June when it was estimated to be about 3-4 weeks old. The juvenile left the nest on 13 July, and the Ospreys had abandoned the breeding area by 28 July.

Referencer

- Cramp, S. & K.E.L. Simmons 1979: The Birds of the Western Palearctic, Vol. II. – Oxford University Press.
Barry, J.D. & C.J. Henny 1995: Osprey polygyny in Wyoming. – J. Raptor Res. 29: 279-281.

Leif Novrup, Baunebakken 8, Sevel, 7830 Vinderup
(leifnovrup@pc.dk)

Kommentar

Hvad ved vi om aldersrelateret høretab som fejlkilde ved fugleregistreringer?

Bo Kayser har med to artikler (Kayser 2013, 2017) sat problematikken om aldersrelateret høretabs mulige indflydelse på resultaterne fra DOFs punkttællingsprogram og andre fugleovervågningsprogrammer på det ornitologiske landkort i Danmark. Problemstillingen er vigtig, men artiklerne indeholder ikke en egentlig undersøgelse af problemernes omfang. I denne kommentar perspektiverer vi problemstillingen ved at se på den eksisterende litteratur om emnet, og vi diskuterer betydningen for fugleovervågningen.

Ynglende spurvefugle optælles og registreres især ved hjælp af hørelsen, og det gør spurvefugle også i et vist omfang uden for yngletiden. Det gælder ikke kun ved punkttællinger, men også ved atlasundersøgelser

og linjetakseringer. Betydningen af observatørens alder, tiltagende erfaring, høretab og eventuelle andre ændringer i registreringsevner for datakvaliteten har ikke været mål for mange undersøgelser i Europa. Knape (2016) undersøgte, hvorvidt observatørens alder havde en effekt på registreringen af Fuglekonge *Regulus regulus* og Grønirisk *Chloris chloris* under det svenske overvågningsprogram af ynglefugle, der består af en blanding af punkttællinger og linjetakseringer. Han fandt en tydelig negativ effekt af observatøralder på registreringen af Fuglekonge, men stort set ingen effekt på registreringen af Grønirisk. Den negative effekt for Fuglekonge blev gradvist forøget hele vejen fra 25 års alderen til omkring 60 års alderen (Knape 2016, Appendix S7).